

Adviescollege toetsing regeldruk

Retouradres: Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister voor Rechtsbescherming
De heer drs. S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum
2 mei 2018

Onderwerp
Wet toezicht
inningsorganisaties
auteursrechten

Uw kenmerk

Ons kenmerk
MvH/RvZ/MF/bs/
ATR0218/2018-U063

Bijlage(n)

Geachte heer Dekker,

Op 11 april jl. heeft ATR het Wetsvoorstel "Wijziging van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten (hierna de Wet toezicht)" ter toetsing ontvangen. Het wetsvoorstel vloeit voort uit een evaluatie uit 2016. De Tweede Kamer is bij brief van 12 december 2016 geïnformeerd over de uitkomsten. Het wetsvoorstel strekt ertoe om de aangekondigde wijzigingen door te voeren en is gericht op het versterken van de slagvaardigheid en doelmatigheid van het toezicht. Zo maakt het voorstel het mogelijk om meer maatwerk toe te passen in het toezichtsregime en is de reikwijdte van het preventieve toezicht verduidelijkt. De uitkomsten van de toetsing treft u in bijgaand advies aan.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De voorgestelde wijzigingen vloeien voort uit een evaluatie, waaruit blijkt dat het toezicht versterking behoeft. Het doel van de maatregelen en de verwachte effecten zijn toegelicht in de memorie van toelichting. Een wijziging van de wet is nodig om bijvoorbeeld een juridische basis te geven aan een risicogericht toezichtsregime. De noodzaak van extern toezicht op beheersorganisaties is toegelicht in de memorie van toelichting. Hieruit is op te maken dat er doorgaans sprake is van een machtspositie en dat deze organisaties in sommige gevallen bij wet verplicht zijn, wat toezicht en normering wenselijk maakt.

Contact

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Het Adviescollege toetsing regeldruk oordeelt dat het wetsvoorstel ingaat op het nut en de noodzaak van de wetgeving en de voorgestelde wijzigingen.

2. Minder belastende alternatieven

Het wetsvoorstel voert een risicogerichte benadering in voor het toezicht. Beheersorganisaties die het relatief goed doen, kunnen in aanmerking komen voor een verlicht regime. Beheersorganisaties die extra aandacht nodig hebben, kunnen onder verscherpt toezicht worden gesteld. Een aparte informatie-uitvraag om in aanmerking te komen voor het verlicht regime wordt voorkomen door indien mogelijk aan te sluiten bij het keurmerk van de brancheorganisatie Voice¹. Voorwaarde is dat de toezichthouder toegang krijgt tot de uitkomsten van de jaarlijkse onafhankelijke audit.

Ook vervangt het voorstel een aantal instemmingsverplichtingen voor informatieverplichtingen. Aangenomen mag worden dat de beheersorganisaties hier voordelen van zullen ondervinden, bijvoorbeeld door het vervallen van eventuele doorlooptijden. Dit draagt bij aan een vermindering van de (merkbare) regeldruk.

Het Adviescollege toetsing regeldruk concludeert dat het wetsvoorstel rekening houdt met minder belastende alternatieven, onder meer door een risicogericht toezichtsregime mogelijk te maken en door de gegevensuitvraag te beperken door gebruik te maken van die voor het keurmerk van de branchevereniging.

3. Werkbaarheid en merkbaarheid

Zoals hierboven aangegeven, betreft een van de wijzigingen de invoering van een risicogericht toezichtsregime. Goed gedrag wordt beloond en dat heeft naar verwachting een positief effect op de regeldruk van de betreffende beheersorganisaties. Het wetsvoorstel verduidelijkt daarnaast de reikwijdte van het preventief toezicht, wat het risico op "over-compliance" verkleint. Dit is de situatie waarin bedrijven en/of burgers onnodig voldoen aan wettelijke verplichtingen, omdat ze niet zeker weten of de betreffende bepaling op hen van toepassing is.

Het is verder de bedoeling dat de sector in de toekomst een deel van de kosten van het toezicht op zich neemt. Deze kosten vallen niet onder regeldrukkosten. Wel kan de doorbelasting een toename van de administratieve lasten of nalevingskosten tot gevolg hebben (facturering, aanpassing administratieve systemen, etc.). De mate waarin de beheersorganisaties dit zullen merken, hangt onder andere af van de aansluiting van de nieuwe verdeelsystematiek op de systemen en werkwijze van de sector. De doorbelasting van de toezichtskosten wordt vastgelegd in een omslagstelsel met een verdeelsleutel. Deze wordt verder uitgewerkt in een algemene maatregel van bestuur.

3.1 Het Adviescollege toetsing regeldruk adviseert om bij de uitwerking en verdere operationalisering van de nieuwe verdeelsystematiek waar mogelijk aan te sluiten bij de systemen die gangbaar zijn in de sector.

4. Regeldrukeffecten

De regeldrukkosten van de wijzigingen blijven volgens het wetsvoorstel per saldo gelijk. Om dit te onderbouwen is een nadere kwantificering nodig op handelingen-niveau. De regeldrukparagraaf geeft voornamelijk alleen een kwalitatieve inschatting van de regeldrukeffecten. De regeldrukeffecten doen zich met name voor bij de aanpassingen in het toezichtsregime en op het punt van de informatieverplichtingen.

¹ De Vereniging van Organisaties die Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren (VOI@E), is de branchevereniging van collectieve beheersorganisaties (CBO's) voor auteurs- of naburige rechten.

- Een nadere kwantificering vraagt in de eerste plaats om een inschatting van de grootte van de doelgroep (q). Wat is het aantal cbo's en obo's dat valt onder de werkingssfeer van de wet Toezicht?
- Voor wat betreft het toezichtsregime is de verwachting dat er vaker een verlicht regime dan verscherpt toezicht zal worden opgelegd. Per saldo levert dit een lastenverlichting op. Om dit nader te onderbouwen is het nodig om aan te geven uit welke handelingen de lastenverlichting c.q. lastenverzwaring bestaat. Bij verscherpt toezicht kan bijvoorbeeld een verbeterplan worden afgedwongen en is in sommige gevallen een eindverslag vereist. Een inschatting van het aantal beheersorganisaties dat in de praktijk in aanmerking komt voor verscherpt toezicht, vermenigvuldigd met de tijd en kosten van het maken van een verbeterplan en eindverslag, geeft bij benadering inzicht in de regeldrukkosten.
- Er wordt een aantal instemmingsverplichtingen omgezet in informatieverplichtingen. Hier vloeien volgens de paragraaf geen nieuwe regeldrukkosten uit voort. Door op handelingen-niveau na te gaan wat het verschil is tussen een instemmings- en informatieverplichting, kan een eventuele lastenverlichting verder in kaart worden gebracht.
- In de wet worden twee nieuwe informatieverplichtingen opgenomen, namelijk op het gebied van de vaststelling van nieuwe tarieven en de benoeming van een accountant. De paragraaf stelt dat hier geen nieuwe kosten uit voortvloeien omdat het al gangbare praktijk is. Doordat de informatieverplichtingen nu echter in de wet zijn opgenomen, ontstaat er regeldruk in formele zin. Ook wanneer dit materieel geen nieuwe kosten met zich meebrengt voor betrokken organisaties. Deze regeldrukkosten dienen dan ook in kaart te worden gebracht.

4.1 Het Adviescollege toetsing regeldruk adviseert om de regeldrukparagraaf in lijn te brengen met bovenstaande aandachtspunten en de regeldrukeffecten verder uit te werken en te kwantificeren op handelingen-niveau conform het handboek regeldruk.

5. Dictum

Gelet op de inhoud van het wetsvoorstel en de hiervoor genoemde adviespunten is het dictum van het college:

Het wetsvoorstel indienen, nadat met bovengenoemde adviespunten rekening is gehouden.

Het Adviescollege toetsing regeldruk vraagt u voor de volledigheid om de ministerraadsversie van het voorstel te doen toekomen om te kunnen beoordelen of een aanvullende zienswijze aan de orde is. Ook verzoekt het college u in de memorie van toelichting aan te geven op welke wijze met bovenstaande adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend.

